

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT DR. CHARMAINE GALEA

Illum 27 ta' Frar 2020

Avviz Numru 214/2019

Kannika Sang-Asa u Michael James Haylett

Vs

Renoo Uea-Fuea

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tal-atturi ipprezentat fl-4 ta' Ottubru 2019 li permezz tieghu talbu lill-konvenuta tghid il-ghaliex m'ghandiex tkun ikkundannata minn din il-Qorti sabiex thallashom :

Is-somma ta' ghaxart elef Ewro (€10,000.00) rapprezentanti l-bilanc ta' self maghmul mill-atturi lill-istess intimata fl-ammont ta' tmax-il elf Ewro (€12,000.00), peress li minnu kienet thallset biss is-somma ta' elfejn Ewro (€2,000.00). Illi l-imsemmi self sar fis-sena 2018 u li gie kkonfermat mill-partijiet permezz ta' ftehim iffirmat fl-24 ta' Jannar 2019, u li in segwitu tal-inadempjenza tal-intimata, l-istess intimata tilfet il-beneficcju tad-dritt taz-zmien lilha koncess.

Bl-ispejjez, inkluzi dawk tal-ittra ufficjali 2466/19 ipprezentata ai termini tal-artikolu 166(A) tal-Kapitolu 12 ta l-Ligijiet ta' Malta kif ukoll il-mandati kawtelatorji kontestwalment ipprezentati, u l-imghax legali dekors.

Rat li l-konvenuta debitament notifikata fid-19 ta' Ottubru 2019 baqghat ma deheritx quddiem din il-Qorti biex tikkontesta l-kawza u lanqas ma pprezentat ebda risposta.

Rat illi fis-seduta tal-20 ta' Jannar 2020 il-konvenuta imsejja diversi drabi ma deheritx u ghalhekk il-Qorti awtorizzat lill-atturi, fuq talba taghhom stess, sabiex jipprezentaw kapitolu ghas-subizzjoni taghha, liema kapitolu gie pprezentat seduta stante u gie approvat mill-Qorti.

Rat illi fil-kapitolu ghas-subizzjoni tal-konvenuta, l-atturi talbuha tipprova bil-gurament li hija debitur taghhom fis-somma u ghar-ragunijiet indikati fl-avviz.

Rat illi l-kawza thalliet ghas-subizzjoni tal-konvenuta ghas-seduta tas-27 ta' Jannar 2020.

Rat illi fis-seduta tas-27 ta' Jannar 2020 il-konvenuta ma deheritx ghas-subizzjoni taghha sabiex twiegeb ghad-domanda tal-atturi.

Rat id-dokumenti esebiti mill-attur.

Ikkunsidrat :

Illi l-Qorti tirrileva illi l-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament previsti u determinati mill-ligi taht il-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta [ara Artikoli 698(2) u 702(3)]. Minn tali disposizzjonijiet huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f' min lilu jigi deferit ta' fatt sfavorevoli ghal kapitolat u ta' vantagg ghall-parti li pprezentatu. Il-Qorti taghmel referenza ghad-decizjoni fl-ismijiet **Anthony Borg v. Samwel Veneziani**,¹ illi *“din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova positiva li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu ghal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut.”*

Madanakollu, ghalkemm huwa veru li l-kapitolu, meta s-subent ma jkunx wiegeb ghalihom u ma jkunx iggustifika l-omissjoni tieghu li jikkontesta l-kawza formalment, ghandhom jitqiesu bhala konfessjoni, dana ma jfissirx li min hu tenut jiggudika huwa obligat joqghod dejjem fuq dik il-prezunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija mezz ta' prova, u ghandha tigi ezaminata u evalwata flimkien mal-provi l-ohra kollha tal-kawza, b'mod illi, jekk il-kapitolu ma jkunx kombacanti mal-provi l-ohra tal-kawza, u l-gudikant jidhrilu li ghandu jaghti prevalenza lil dawk il-provi l-ohra, l-konfessjoni prezunta derivanti mis-subizzjoni ghandha ccedi quddiem dawk il-provi l-ohra. F'dan is-sens ara d-decizjoni fl-ismijiet **Tabib Dr. Antonio Zammit et v. Francesco Pace et.**² In tema, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jaffermaw, u jikkawtelaw ukoll, illi tali

¹ Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998

² Prim'Awla, 28 ta' Gunju, 1952

prova wehida mhux necessarjament u bilfors ghandha tiddemostra l-fondatezza tal-pretensjoni tal-parti attrici in kwantu dak l-istat migjub in essere bil-kapitolu ma ghandux ifisser li qed jintroduci derogi ghall-principju tal-piz tal-provi.

Illi ghaldaqstant, apparti l-imsemmi kapitolu, il-Qorti hadet konjizzjoni tax-xhieda tal-attur Michael James Haylett li kkonferma bil-gurament illi l-ammont mitlub fil-kawza ghadu dovut. Hadet ukoll konjizzjoni tal-ftehim ipprezentat mill-istess attur minn liema jirrizulta l-ammont reklammat.

Wara li l-Qorti hadet konjizzjoni ta' dan kollu, jirrizulta li t-talba tal-atturi hija wahda fondata u li ma tressqet l-ebda prova li b'xi mod turi li dak li intqal minnhom ma ghandux mis-sewwa.

DECIDE

Ghaldaqstant, il-Qorti qieghda taqta' u tiddeciedi billi tilqa' t-talba tal-atturi u konsegwentement tikkundanna lill-konvenuta thallas lill-atturi s-somma ta' ta' ghaxart elef ewro (€10,000) bl-imghaxijiet legali fuq tali ammont sad-data tal-hlas effettiv.

L-ispejjez kollha ta' dawn il-proceduri, inkluzi dawk marbuta mal-ittra ufficjali u mal-mandat kawtelatorju jkunu a karigu tal-konvenuta.

Dr. Charmaine Galea
Magistrat

Diane Gatt
Deputat Registratur